

MIDTRE GAULDAL KOMMUNE

Det kongelige miljøverndepartement
Pb 8013 Dep
0030 Oslo

Att. Erik Solheim

Melding om vedtak

Deres ref:
200904233

Vår ref
2009/3351-4

Dato
03.02.2010

Etablering av ny modell for forvaltning av verneområder – uttalelse fra Midtre Gauldal kommune

I forbindelse med etablering av modell for forvaltning av verneområder har NPMutvalget i Midtre Gauldal kommune gitt en uttalelse på møte 25.01.10 som sak 10/10.

Midtre Gauldal kommune ønsker å delta i forvaltningen av Forollhogna etter det som er skissert.

NPMutvalgets vedtak følger vedlagt.

Med hilsen

Øyvind Aundal
fagleder plan og byggesak

Saksframlegg

Arkivnr. K12	Saksnr. 2009/3351-2	
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for næring, plan og miljø	10/10	25.01.2010

Saksbehandler: Helge Grenne

Etablering av ny modell for forvaltning av verneområder

Dokumenter i saken:

1	I	Etablering av ny modell for forvaltning av verneområder - invitasjon til å delta i nasjonalpark-/verneområdestyrer	Det kongelige miljøverndepartement
2	S	Etablering av ny modell for forvaltning av verneområder	

Saksopplysninger

I brev av 14. Desember 2009 tilbyr Miljøverndepartementet 131 kommuner i Norge lokal forvaltning av sine store verneområder. Midtre Gauldal kommune er invitert til å delta i forvaltningen knyttet til verneplan for Forollhogna. Svarfrist er 10.02.2010.

Forvaltningsmodellen er beskrevet gjennom Miljøverndepartementets budsjettproposisjon for 2010 og kommunene får forvaltningsmyndighet gjennom deltagelse i politisk sammensatte nasjonalpark- eller verneområdestyrer. Den nye modellen omfatter både store verneområder som nasjonalparker og landskapsvernområder, vernområder i sammenheng som grenser mot hverandre og forvaltning av små verneområder.

Ny forvaltningsmodell

- Hvert område vil forvaltes av et interkommunalt, politisk sammensatt nasjonalpark-/verneområdestyre bestående av en representant fra hver av kommunene i tillegg til en fra berørte fylkeskommuner og Sametinget (dersom området har samiske interesser). Styret skal primært bestå av ordfører eller andre politiske representanter fra hver kommune. Kravene til kjønnsfordeling skal opprettholdes i styret. Styret kan velge arbeidsutvalg.

Endelig beslutning om opprettelse av styret tas av MD. Fylkesmann og DN vil bistå under konstituering av styrene.

- Det skal opprettes et faglig rådgivende utvalg bestående av bla grunneiere, berørte offentlige organer, villreinnemd, fjellstyrer, næringsliv, NGOer osv.
- Sekretariatet for styret utgjøres av en nasjonalparkforvalter/ verneområdeforvalter. Forvalteren ansettes av fylkesmannen i nær dialog med styret. Forvalteren er underlagt styret i forhold knyttet til forvaltningen av verneområdet og skal fortrinnsvis ha sin kontorplassering i geografisk nærhet til det aktuelle verneområdet. Det er en målsetting at forvalteren inngår i et faglig fellesskap, for eksempel SNO, fjellstyrer ol. Forvalteren skal ha god faglig kompetanse. MD vil ta den endelige beslutningen om hvilke eksisterende sentre som skal utvikles til knutepunkt på bakgrunn av innspill fra styrene.
- MD har som mål å etablere den nye modellen for de kommuner som ønsker det i løpet av 2010, helst innen mars-april. Styrene skal opprettes først. Styrene vil gi innspill til lokalisering av forvaltningsknutepunktene, inntil disse er etablert vil dette være hos fylkesmannen.
- Finansiering vil skje gjennom bevilgninger over statsbudsjettet og forutsetter ikke kommunal finansiering. Bevilgninger til verneområdeforvalterne vil bli overført fylkesmennene over kap 1510 som øremerkede midler. Driftsbevilgninger til styrene vil sortere under MD over budsjettet til DN (bestillingsdialogen).

Midtre Gauldal kommune har siden 1. Mai 2003 deltatt i en forsøksordning for lokal forvaltning av Forollhogna og tilgrensende landskapsvernområder innenfor Midtre Gauldal kommune.

Vurdering

I vurderingen som gjøres her tas det utgangspunkt i de erfaringene vi sitter igjen med fra forvaltningen av verneområdene i Forollhogna. Dovrefjellrådet og Forollhogna nevnes i DN sin vurdering av forsøksområdene som gode ved at de er forankret i forskrifter og verneverdier og er avklarende og konkrete i forhold til bruker interesser. Begge disse områdene berømmes i vurderingen til å i stor grad følge en streng praksis i tråd med vedtatt forvaltningsplan.

Arbeidet har fulgt en modell som det allikevel er konkludert med at ikke har fungert tilfredsstillende. Den har vært betegnet som litt "tungvint" særlig i felles saker som har betinget ensartet vedtak i alle kommunene. Konkret saksbehandling har fungert bra og det har vært få klagesaker fra øvrige myndigheter. Kommunene har gjennom arbeidet fått økt sin kompetanse i arbeid i henhold til verneformålet og arbeidet i Fagutvalget (FU) og Rådgivende utvalg (RU) har knyttet kommunene nærmere sammen på dette området.

Rådgivende Utvalg oppfyller i all hovedsak de krav MD stiller til det nye forvaltningsstyret. Det er nytt at det nå må formaliseres ett rådgivende faglig organ med flere nye aktører. Brevet fra miljøvernministeren nevner ikke administrativt fagutvalg, men det er grunn til å anta at dette kan opprettholdes som før dersom kommunene og det nye styret finner det formålstjenlig.

Midtre Gauldal kommune mener at det i framtida ville vært fordelaktig om arbeidsgiveransvaret for sekretariatet ligger hos verneområdestyret, eller evt en vertskommune, i stedet for hos fylkesmannen som sitter geografisk perifert i forhold til verneområdet. Det er heller ikke uproblematisk når Fylkesmannen både skal være arbeidsgiver for sekretariatet og samtidig være klageorgan for saker vedtatt av styret.

Det er viktig at midlene til forvaltning av det enkelte verneområde følger verneområdet direkte, og ikke fordeles av fylkesmannen. For Forollhogna dreier det seg om 2 fylker og 7 kommuner, 8 landskapsvernområder og 1 naturreservat. For Forollhogna bes det tas hensyn til at de 8 LVO alle ligger kommunevis fordelt og er geografisk adskilt fra hverandre. Det er svært stor variasjon i aktiviteten i de ulike verneområdene og forutsetninger og mål varierer i stor grad. Midlene må fordeles til å dekke både selve forvaltningen og tiltak i verneområdene. Styret må selv kunne disponere midlene til tiltak og gjøre prioriteringer på dette.

I modellen som har vært gjeldende tidligere forvalter kommunene selv sin del av nasjonalparken, i tillegg til egne landskapsvernområder i tilknytning til nasjonalparken. Det legges ned mye arbeid innad i kommunen innenfor forvaltningen av området, både i forhold til det konkrete regelverket og i koordinering mot andre kommunalt forvaltede lovverk. I tilknytning til Forollhogna nasjonalpark ligger Budalen, Endalen og Fordalen landskapsvernområder. Dette er særegne områder vernet med hensyn til den omfattende seter- og slåttedriften som har foregått gjennom generasjoner. Målsetningen er å ta vare på et særpreget natur- og ikke minst kulturlandskap gjennom opprettholdelse av et aktivt seterbruk. Budalen og Endalen er i tillegg Sør-Trøndelag fylkes bidrag til den statlige satsingen "Utvalgte kulturlandskap i jordbruket".

Midtre Gauldal kommune mener at en løsning på behovet for differensiert forvaltning etter de ulike landskapsvernområdenes ulike forutsetninger kan håndteres gjennom at områdestyret gis anledning til videre delegering til den enkelte kommunene.

Det støttes opp om miljøvernministerens vurderinger i kravet til forvaltningens kompetanse og plassering. Det er viktig at forvalterstillingene lokaliseres i fagmiljøer og at miljøene kan presentere et helhetlig fagmiljø på lokalt plan. Dette må tas hensyn til når forvalteren for Forollhogna skal plasseres.

Økonomiske konsekvenser

Saken har ingen direkte økonomiske konsekvenser for kommunen.

Rådmannens innstilling

Midtre Gauldal kommune ønsker å delta i forvaltningen av Forollhogna etter den modellen som skisseres i brevet fra miljøvernministeren

Saksprotokoll i Utvalg for næring, plan og miljø - 25.01.2010

Rådmannen endret innstillingen slik:

Midtre Gauldal kommune ønsker å delta i forvaltningen av Forollhogna etter den modellen som skisseres i brevet fra miljøvernministeren.

Kommunen mener at det i framtida vil være fordelaktig om arbeidsgiveransvaret ligger hos verneområdestyret eller evt. en vertskommune i stedet for hos Fylkesmannen.

Midtre Gauldal kommune mener at det er behov for en forvaltningsmodell som fortsatt gir kommunen en aktiv rolle i bla forvaltning i tilknytning til landbruksaktivitet i seterdalene. Rådmannens endrede innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak

Midtre Gauldal kommune ønsker å delta i forvaltningen av Forollhogna etter den modellen som skisseres i brevet fra miljøvernministeren.

Kommunen mener at det i framtida vil være fordelaktig om arbeidsgiveransvaret ligger hos verneområdestyret eller evt. en vertskommune i stedet for hos Fylkesmannen.

Midtre Gauldal kommune mener at det er behov for en forvaltningsmodell som fortsatt gir kommunen en aktiv rolle i bla forvaltning i tilknytning til landbruksaktivitet i seterdalene.